

Steg för steg

För nya bridgespelare

Vill du testa dig själv? Täck då över den följande texten när du kommer till en fråga med fet stil. När du tror dig ha det rätta svaret läser du vidare tills det kommer en ny fråga, då du åter täcker över texten, försöker besvara den nya frågan, o s v.

med Anders Wirgren

Sommarbridgesäsongen lider mot sitt slut, och glädjande nog var det många år sedan ni hade sådan uppslutning på era spelkvällar. Förmodligen har det något att göra med att sommaren varit ovanligt kall och regnig, och skall man tro Mae West finns bara två saker att göra när det regnar. Bridge är det ena.

Det må vara hur det vill med den saken, men briden har gått bra i sommar. Så bra att du bara behöver komma på medel i dag för att säkra säsongspriset. Bengt är utomlands, så precis som förra veckan spelar du tillsammans med Åke. Han och Ulla blev morföräldrar i våras, och just nu är Ulla hos dottern i Ulricehamn, så även Åke saknar sin ordinarie partner. Ni har ofta ingått i samma lag, men inte särskilt ofta som partners. Men en andraplats förra veckan tyder på att ni förstår varandra ganska bra. Du hoppas att ni skall göra det i dag också.

Åke spelar vanligen med stark klöver, men eftersom du är ovan vid det har ni enats om Modern Standard. Efter två medelronder och en bra rond sätter ni er ner för den fjärde ronden och upptäcker ett medelålders par som ni inte stött på tidigare. De hälsar artigt, berättar att de är på genomresa och skall åka vidare till Stockholm i morgon. Frun, som heter Ingrid, säger att hon läste om er sommarbride i *Svensk Bridge*, och hennes man Anton fyller på med att det verkar vara en fin stämning på klubben. De hoppas kunna stanna till igen, när de reser hem från Stockholm om två veckor.

Du sätter dig Syd, och på rondens första bricka plockar du upp dessa kort:

♠ E K D kn 6
♥ E 9
♦ 8 5 4
♣ E 6 2

Åke är giv och passar. Det gör även Ingrid, och så är det din tur.

Vad bjuder du?

1 ♠. Även om du har 18 honnörspoäng och en fin femkortsfärg är du inte tillräckligt stark för ett högre öppningsbud. Om Åke inte kan hålla budgivningen vid liv, är det sannolikt att ni inte har utgång i korten. Anton kliver in med 2♦, Åke stöder dig till 2♠ och Ingrid passar.

Hur högt ska ni nu bjuda?

Utgång. En enkelhöjning visar 6-9 poäng och minst tre spader, så er gemensamma styrka bör normalt sett räckta till utgång. Med 18 garanterat verksamma poäng och fem trumf vore det alltför pessimistiskt att bara invitera till utgång.

Ska du därför gå direkt på 4 spader?

Kanske, kanske inte. 4♠ är inget dåligt bud, men det finns faktiskt ett bättre. Om du tittar närmare på dina kort ser du mitt i all grannlåt en negativ faktor.

Vilken då?

Dina tre ruterhackor. Anton, som klev in med ruter, har minst fem. Om Åke också har tre (eller fler) ruter, kanske försvaret kan starta med tre ruterstick, eller två ruterstick och en stöld. Och efter det måste du ta resten. Det är det inte säkert att du kan. Och även om Åke har två ruter, kanske Ingrid också har det – och kan stjäla över träkarlen.

Men om Åke har minst tre ruter med minst ett håll i färgen, t ex dam tredje, så kanske 3 sang ordnar sig även om 4♠ går bet. Din hand är värd sju stick, och allt Åke då behöver är ett ruterhåll plus en sidokung. Det är väl inte att begära för mycket. Dessutom kan det också vara så att det finns lika många stick i sang som i spader. I så fall lär ni få en fin partävlingspoäng för att spela 3 sang.

Men hur hittar ni sang när det är rätt?

Genom att kräva med 3♦, överbud i motståndarfärgen. Förra veckan hade ni ett analogt läge, och Åke förstod precis vad du var ute efter. Därför gör du om försöket i dag.

Anton passar, Åke bjuder 3♥ och Ingrid passar.

Vad menar Åke med det budet?

Till att börja med bjöd han inte sang, så något ruterhåll kan du inte räkna med. Hans normala reaktion är då att välja mellan 3♠ (minimum) och 4♠. När han varken gör det ena eller andra utgår du från att han bjuder naturligt med fem hjärter och tre spader. Du skulle ju kunna ha en stark 4-3-3-3-hand, och då är det hjärter – inte spader – som är rätt trumffärg. Och den enda som kan föreslå hjärter är Åke.

Vad bjuder du då?

4♠. Du har ju haft siktet inställt på utgång hela tiden, och även om det inte blev 3 sang, som du hoppats, så har du i alla fall undersökt om det var det ni skulle spela. Tre pass följer, vilket betyder att budgivningen gick så här:

Syd	Väst	Nord	Öst
		pass	pass
1 ♠	2 ♦	2 ♠	pass
3 ♦	pass	3 ♥	pass
4 ♠	pass	pass	pass

Anton spelar ut ruteress och träkarlen ser ut ungefär som du misstänkt.

Träkarlen (Nord)

♠ 7 5 4
♥ K 8 5 4 2
♦ D 3
♣ K 8 5

Utspel: ♦E

♠ N
♥ V
♦ S
♣ O

Du (Syd)

♠ E K D kn 6
♥ E 9
♦ 8 5 4
♣ E 6 2

Hade du bjudit som Åke?

Ja. Visserligen vill du egentligen ha en trumfhonnör när du höjer med trekortsstöd, men när motståndarna lägger sig i kan man inte vara så nogräknad. Bättre att visa vad man har medan nivån är låg än att passa och hoppas partnern kan komma igen.

Hur tänker du ta dina tio stick?

Fem trumfstick samt ess-kung i både hjärter och klöver är nio. Det tionde kan du kanske få i form av en ruterstöld.

När får du det?

När rutern sitter 5-3. Men efter inklivet är risken stor att den sitter 6-2, och om Ingrid har en av de tre högsta spaderna kan hon stjäla över bordet. Kanske får du se dig om efter en bättre chans.

Vilken kan det vara?

Att hjärtern sitter runt. Bordet har ju fem hjärter, och om den färgen sitter snällt, dvs 3-3, kan du lätt ordna det stick som fattas med hjälp av uttrumfning följt av ess-kung-stöld i hjärter.

Så en ruterstöld eller en godspelad hjärter verkar vara vad du kan hoppas på. Kommen så långt i ditt resonemang, låter du bordet bekänna med trean och noterar att Ingrid lägger sexan. Anton fortsätter med ruter kung, som faller damen och får med sig nian från Ingrid. Så kommer ruter- knekt.

Vad gör du då?

Kontrollerar vilka markeringar motståndarna använder. En titt på deras deklaratonskort säger att de spelar med "omvända markeringar", precis som ni själva, så genom att bekänna lågt-högt har Ingrid högmarkerat, vilket i detta läge bara kan betyda en enda sak.

Vilken då?

Att hon inte har fler ruter. För säkerhets skull kontroller du med Anton genom att fråga hur de gör på partners ess-utspel när de har tre hackor. "Lägger dem uppifrån" blir svaret.

Det betyder att risken är stor att hon kan stjäla över bordet, och det verkar som om du måste hoppas att hjärtern sitter 3-3.

Är det en bra chans?

Inte särskilt. När motståndarna har ett udda antal kort i en färg, så sitter de oftast så jämnt som möjligt, men har de ett jämnt antal, är det troliga att de sitter aningen ojämnt. Det har du säkert hört. I hjärter har de sex kort, varför de oftare sitter 4-2 än 3-3. Går du in i en sannolikhetsstabell och kontrollerar ser du att siffrorna är 48,5 procent för 4-2, 35,5 procent för 3-3. Om du stjälar ruter knekt går du alltså hem om Ingrid inte kan stjäla över, eller om hjärtern sitter 3-3. Men det händer mindre än varannan gång.

Finns det verkligen inget bättre?

Jo. Du måste ju inte stjäla även om du kan. Om du i stället sakar en klöver på ruter knekt förlorar du visserligen det sticket, men i och med att bordet bara har två klöver kvar, kanske du kan få ditt tionde stick i form av en klöverstöld i stället.

Är det troligt att det kommer att lyckas?

Ja. Visserligen kommer du inte åt att dra ut trumfen innan du tar din stöld, men när rutern satt 6-2 är det mycket troligt att trumflängden finns hos Ingrid, och så fort hon kan bekänna på tre ronder klöver är saken klar.

Du börjar så smått inse att din första plan var dålig och att den här är bättre. Därför sakar du klöverfem, och efter en kortare fundering lägger Ingrid klöverlju. Den ser ganska hög ut, så du förutsätter att det är en lågmarkering.

Om Anton skiftar till hjärter eller klöver har du tänkt vinna sticket på bordet, dra två ronder trumf och sedan stjäla klöverhackan på bordet.

Har allt gått väl så långt, återvänder du till handen på hjärteress och drar ut trumfen.

Men Anton skiftar inte färg. Med berätt mot fortsätter han med rutertio – mot tredubbla renonsen!

	<i>Träkarlen (Nord)</i>
	♠ 7 5 4
	♥ K 8 5 4 2
	♦ –
	♣ K 8
♦ 10	$\begin{matrix} \lceil N \rceil \\ \lceil S \rceil \end{matrix}$
	<i>Du (Syd)</i>
	♠ E K D kn 6
	♥ E 9
	♦ –
	♣ E 6 2

Stjal du på bordet nu då?

Nej. Om Ingrid stjal över, kan du sedan bara dra en rond trumf innan klöverstölden (annars tar ju bordets trumf slut), vilket betyder att du går bet om Anton har två trumf och högst två klöver. Därför skall du bevara bordets alla trumf och saka igen.

Vilken färg då?

Klöver. Sakar du hjärter och Ingrid lägger en klöver till, är risken stor att hon senare kan stjäla över bordet. Men i och med att bordet nu bara har en klöver kvar, kan du ta klöverstölden redan *andra* gången färgen spelas. Risken för överstöld är då betydligt mindre.

Även Ingrid sakar klöver (trean) och du stjal. På spaderess kommer tvåan från Anton, trean från Ingrid.

Vad härnäst?

Ta ut klöverkung och återvänd till handen i trumf. Sedan stjal du klöversex, spelar hjärter till esset och trumfar ut. Klöveress och hjärterkung tar sedan de två sista sticken.

Hela given:

Syd/Alla	♠ 7 5 4		
	♥ K 8 5 4 2		
	♦ D 3		
	♣ K 8 5		
♠ 9 2		♠ 10 8 3	
♥ D 3		♥ kn 10 7 6	
♦ E K kn 10 7 2	$\begin{matrix} \lceil N \rceil \\ \lceil S \rceil \end{matrix}$	♦ 9 6	
♣ D kn 9		♣ 10 7 4 3	
	♠ E K D kn 6		
	♥ E 9		
	♦ 8 5 4		
	♣ E 6 2		

När du vecklar upp protokollet, ser du att samtliga par spelat 4 spader med en bet. Uppenbarligen har de stulit den tredje rutern på bordet och senare försökt godspela hjärtern – men utan framgång. Du ser också att det hade gått bra att stjäla ruter tio, men då hade du gått bet om Ingrid haft fem klöver. Däremot hade det inte gått att saka hjärter, för då hade Ingrid lagt en klöver till, och sedan hade klöverstölden flugit sin kos. I och med att du sakade en andra klöver, kunde hon bekänna när du stal klöver sex.

Åke, som sett förvirrad ut ett tag, brister nu ut i ett leende och säger "Nu förstår jag varför du spelade som du gjorde. Men jag fattar inte hur du kunde hitta det. Tur att inte jag var spelförare."

Även Ingrid stämmer in i lovsången och säger att "Hade vi vetat att det funnits sådana storförare på klubben, hade vi nog aldrig kommit hit." Men du vet att hon skojar; om två veckor kommer du att se dem igen. ♣

Att tänka på

- När ni har minst åtta kort i en högfärg och styrka för utgång, är det vanligen rätt att spela utgången i den färgen. Men undantag finns, och det är ofta 3 sang som är alternativet.
- När du har tre hackor i den färg som motståndaren till vänster klev in med, finns risk för stölder i försvaret. Om partnern också är lång i den färgen, men har ett håll där, kan 3 sang kanske vara ett bättre alternativ än 4 i högfärg – även om ni har åtta gemensamma trumf.
- Om man spelar med fyrkorts högfärgsöppningar är det tillåtet att göra en enkelhöjning med trekortsstöd. Speciellt när motståndarna kliver in har man ofta inget bättre alternativ.
- Visa vad du har när budgivningen är låg! Inta inte en passiv attityd och hoppas partnern kan bjuda igen.
- Om du bjuder motståndarnas färg, ett s k överbud, är det oftast ett sätt att fråga om partnern har håll i den färgen. Har han det bjuder han sang, och i annat fall beskriver han sin hand så gott det går.
- Glöm inte att kontrollera vilka markeringar motståndarna använder, antingen genom att titta på deras deklaratonskort eller genom att fråga.
- Det är bra att göra upp en plan när träkarlen läggs upp, men glöm inte att det rör sig om en *preliminär* plan. Om du senare kommer på bättre tankar, är det inte förbjudet att ändra sig.
- Att du *kan* stjäla, betyder inte att du *skall*. Ibland kan det vara bättre att saka en förlorare än att riskera en överstöld.
- När du måste stjäla ett kort på bordet innan trumfen är utdragen, dra då så många ronder trumf du har råd med utan att göra bordet renons i trumf. På så sätt minimerar du risken för en överstöld.
- När motståndarna har ett udda antal kort i en färg, sitter de oftast så jämnt som möjligt; men har de ett jämnt antal kort, sitter de oftare en aning ojämnt. Till exempel sitter fem kort oftast 3-2, men sex kort sitter oftare 4-2 än 3-3.